ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/2069 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Σεπτεμβρίου 2022

για τη χορήγηση παρέκκλισης στις Κάτω Χώρες σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2022) 6859]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης ([1]), και ιδίως την παράγραφο 2 τρίτο εδάφιο του παραρτήματος ΙΙΙ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 91/676/ΕΟΚ ορίζει κανόνες για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης.

(2) Η παράγραφος 2 του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ ορίζει ότι τα κράτη μέλη που προτίθενται να διασπείρουν στο έδαφος ποσότητα κοπριάς μεγαλύτερη από 170 kg αζώτου ανά εκτάριο (ha) πρέπει να καθορίζουν τις ποσότητες έτσι ώστε να μη θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 της εν λόγω οδηγίας. Εάν κράτος μέλος επιτρέπει τη διασπορά διαφορετικής ποσότητας δυνάμει του στοιχείου β) του δεύτερου εδαφίου, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, η οποία εξετάζει την αιτιολόγηση σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 9 παράγραφος 2.

(3) Με την απόφαση 2005/880/ΕΚ ([2]), η Επιτροπή χορήγησε παρέκκλιση που ζητήθηκε από τις Κάτω Χώρες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η οποία αποσκοπεί στο να επιτραπεί η χρήση κοπριάς ζώων βοσκής μέχρι το ανώτατο όριο των 250 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε εκμεταλλεύσεις των οποίων τουλάχιστον το 70 % είναι λειμώνες.

(4) Με την απόφαση 2010/65/ΕΚ ([3]), η Επιτροπή τροποποίησε την απόφαση 2005/880/ΕΚ και χορήγησε παρέκκλιση που ζητήθηκε από τις Κάτω Χώρες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ, η οποία αποσκοπεί στο να επιτραπεί η χρήση κοπριάς ζώων βοσκής μέχρι το ανώτατο όριο των 250 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε εκμεταλλεύσεις των οποίων τουλάχιστον το 70 % είναι λειμώνες έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

(5) Με την εκτελεστική απόφαση 2014/291/ΕΕ της Επιτροπής ([4]), η οποία έπαψε να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2017, χορηγήθηκε παρέκκλιση στις Κάτω Χώρες δυνάμει της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, ώστε να επιτραπεί η χρήση κοπριάς ζώων βοσκής σε εκμεταλλεύσεις των οποίων τουλάχιστον το 80 % είναι λειμώνες μέχρι ανώτατο όριο 230 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε νότια και κεντρικά αμμώδη εδάφη και εδάφη ασβεστούχου πηλού (loess) και μέχρι ανώτατο όριο 250 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε άλλα εδάφη. Το 2016 η παρέκκλιση αφορούσε 19 564 εκμεταλλεύσεις, που αντιστοιχούν στο 47 % της συνολικής καθαρής γεωργικής γης στις Κάτω Χώρες.

([1]) ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1.

([2]) Απόφαση 2005/880/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2005, για τη χορήγηση παρέκκλισης στις Κάτω Χώρες σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 324 της 10.12.2005, σ. 89).

([3]) Απόφαση 2010/65/ΕΕ της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2010, περί τροποποιήσεως της απόφασης 2005/880/ΕΚ σχετικά με την έγκριση παρέκκλισης, την οποία ζήτησαν οι Κάτω Χώρες κατ' εφαρμογή της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 35 της 6.2.2010, σ. 18).

([4]) Εκτελεστική απόφαση 2014/291/ΕΕ της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2014, για τη χορήγηση παρέκκλισης στις Κάτω Χώρες σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 148 της 20.5.2014, σ. 88).

(6) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/820 της Επιτροπής ([5]), η οποία έπαψε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2020, χορηγήθηκε παρέκκλιση στις Κάτω Χώρες δυνάμει της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, ώστε να επιτραπεί η χρήση κοπριάς ζώων βοσκής σε εκμεταλλεύσεις των οποίων τουλάχιστον το 80 % είναι λειμώνες μέχρι ανώτατο όριο 230 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε νότια και κεντρικά αμμώδη εδάφη και εδάφη ασβεστούχου πηλού (loess) και μέχρι ανώτατο όριο 250 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε άλλα εδάφη. Το 2019 η παρέκκλιση αφορούσε 18 818 εκμεταλλεύσεις, που αντιστοιχούν στο 44,7 % της συνολικής καθαρής γεωργικής γης στις Κάτω Χώρες.

(7) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1073 της Επιτροπής ([6]), η οποία έπαψε να ισχύει την 31η Δεκεμβρίου 2021, χορηγήθηκε παρέκκλιση στις Κάτω Χώρες, ώστε να επιτραπεί η χρήση κοπριάς ζώων βοσκής σε εκμεταλλεύσεις των οποίων τουλάχιστον το 80 % είναι λειμώνες μέχρι ανώτατο όριο 230 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε νότια και κεντρικά αμμώδη εδάφη και εδάφη ασβεστούχου πηλού (loess) και μέχρι ανώτατο όριο 250 kg αζώτου ανά εκτάριο και ανά έτος για εκμεταλλεύσεις σε άλλα εδάφη. Η διάρκεια της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης περιορίστηκε σε 2 έτη, προκειμένου να δοθεί στις Κάτω Χώρες η δυνατότητα να εφαρμόσουν πλήρως μια ενισχυμένη στρατηγική επιβολής της νομοθεσίας για την πρόληψη της απάτης κατά την εφαρμογή της πολιτικής της χώρας για την κοπριά. Επιπλέον, συμπεριλήφθηκαν πρόσθετοι όροι προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το πλήθος των ζώων δεν θα αυξηθεί και προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αμμωνίας στη διασπορά κοπριάς.

(8) Στις 25 Φεβρουαρίου 2022 οι Κάτω Χώρες ζήτησαν νέα παρέκκλιση σύμφωνα με την παράγραφο 2 τρίτο εδάφιο του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

(9) Οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν στοιχεία ([7]) σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ τα οποία έδειξαν ότι, για την περίοδο από το 2016 έως το 2019, περίπου στο 14 % των σταθμών παρακολούθησης των υπόγειων υδάτων στις Κάτω Χώρες, οι μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων ήταν υψηλότερες από 50 mg/l, στο 5 % των σταθμών οι μέσες συγκεντρώσεις κυμαίνονταν μεταξύ 40 και 50 mg/l και στο 73 % των σταθμών ήταν χαμηλότερες από 25 mg/l. Τα στοιχεία έδειξαν επίσης ότι, για την περίοδο 2016–2019, στο 99 % των σταθμών παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων στις Κάτω Χώρες οι μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων ήταν χαμηλότερες από 50 mg/l ενώ στο 96 % των σταθμών παρακολούθησης οι μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων ήταν χαμηλότερες από 25 mg/l. Ωστόσο, κατά την περίοδο αναφοράς 2016–2019, το 58 % των γλυκών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 10 % θα καθίσταντο ενδεχομένως ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα.

(10) Τα εν λόγω στοιχεία, όπως δημοσιεύθηκαν στην έκθεση σχετικά με το άρθρο 10 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ ([8]), έδειξαν επίσης σημαντικές διακυμάνσεις μεταξύ των επαρχιών των Κάτω Χωρών και ότι σε ορισμένες επαρχίες των Κάτω Χωρών εντοπίζονται σημεία με έντονη ρύπανση που οφείλεται στις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων στα υπόγεια ύδατα και με ευτροφισμό. Στο Limburg, στο 36 % των σταθμών υπόγειων υδάτων, οι μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων ήταν άνω των 50 mg/l και στο 22 % οι τάσεις μεταβολής ήταν αρνητικές, ενώ το 74 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 16 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στο Noord-Brabant το 26 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων άνω των 50 mg/l και το 20 % των σταθμών παρουσίασαν αρνητικές τάσεις μεταβολής, ενώ το 68 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 7 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Zeeland το 14 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων άνω των 50 mg/l και το 47 % των σταθμών παρουσίασαν αρνητικές τάσεις μεταβολής, ενώ το 80 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 11 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Zuid-Holland το 54 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 17 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Noord-Holland το 61 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 19 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στην Utrecht το 24 % των σταθμών υπόγειων υδάτων παρουσίασαν αρνητικές τάσεις μεταβολής στις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων, ενώ το 43 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 10 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Gelderland το 10 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων άνω των 50 mg/l και το 15 % παρουσίασαν αρνητικές τάσεις μεταβολής. Στο Overijssel το 18 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων άνω των 50 mg/l και το 19 % των σταθμών παρουσίασαν αρνητικές τάσεις μεταβολής, ενώ το 67 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 4 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στην Drenthe το 15 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν μέσες συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων άνω των 50 mg/l, ενώ το 65 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 9 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Friesland το 23 % των σταθμών υπόγειων υδάτων εμφάνισαν αρνητικές τάσεις μεταβολής στις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων, ενώ το 85 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά. Στο Groningen το 52 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά και το 11 % κινδύνευαν να καταστούν ευτροφικά εάν δεν λαμβάνονταν μέτρα. Στη Flevoland το 33 % των επιφανειακών υδάτων ήταν ευτροφικά.

([5]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/820 της Επιτροπής, της 31ης Μαΐου 2018, για τη χορήγηση παρέκκλισης στις Κάτω Χώρες σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 137 της 4.6.2018, σ. 27).

([6]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1073 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2020, για τη χορήγηση παρέκκλισης στις Κάτω Χώρες σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 234 της 21.7.2020, σ. 20).

([7]) COM(2021) 1000 και SWD(2021) 1001 μέρος 28.

([8]) COM(2021) 1000 και SWD(2021) 1001 μέρος 28.

(11) Τα στοιχεία που υπέβαλαν οι Κάτω Χώρες το 2020 και το 2021 με τις εκθέσεις στο πλαίσιο της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1073 έδειξαν αύξηση των συγκεντρώσεων νιτρικών ιόντων στα υπόγεια ύδατα σε περιοχές με εδάφη ασβεστούχου πηλού και με αμμώδη και αργιλώδη εδάφη. Το 2021 στα νότια και ανατολικά της περιοχής των αμμωδών εδαφών η μέση συγκέντρωση νιτρικών ιόντων στο κορυφαίο ένα μέτρο των υπόγειων υδάτων ήταν 67 mg/l. Η εν λόγω τιμή υπερβαίνει την ενωσιακή οριακή τιμή των 50 mg/l. Από το 2017 στο συγκεκριμένο τμήμα της περιοχής των αμμωδών εδαφών η συγκέντρωση νιτρικών ιόντων έχει διπλασιαστεί. Η μέση συγκέντρωση στο βόρειο τμήμα της περιοχής των αμμωδών εδαφών παρέμεινε χαμηλότερη από την ενωσιακή οριακή τιμή, ωστόσο αυξήθηκε σε 37 mg/l το 2021. Στην περιοχή των εδαφών ασβεστούχου πηλού (loess), το 2020 η μέση συγκέντρωση μειώθηκε ελαφρώς σε 57 mg/l, ωστόσο εξακολουθεί να υπερβαίνει την ενωσιακή οριακή τιμή. Στην περιοχή των αργιλωδών εδαφών, οι συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων παρέμειναν σταθερά κάτω από την οριακή τιμή, ωστόσο έχουν αυξηθεί. Στην περιοχή των τυρφωδών εδαφών, οι χαμηλότερες μέσες συγκεντρώσεις που μετρήθηκαν το 2021 ήταν 14 mg/l. Τα στοιχεία έδειξαν επίσης ότι τα ύδατα της ζώνης του ριζικού συστήματος από γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο δίκτυο παρακολούθησης παρεκκλίσεων συχνά υπερέβαιναν τα πρότυπα συγκέντρωσης νιτρικών ιόντων, παρότι η μέση τιμή παρέμενε κάτω από τα 50 mg/l.

(12) Οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν πρόγραμμα δράσης σε ολόκληρη την επικράτειά τους σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ. Στις 26 Δεκεμβρίου 2021 οι Κάτω Χώρες θέσπισαν νέο πρόγραμμα δράσης για την περίοδο 2022–2025 ([9]) (το 7ο πρόγραμμα δράσης κατά της νιτρορύπανσης), το οποίο περιλαμβάνει πρόσθετα μέτρα για τη μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών (αζώτου και φωσφόρου) στο περιβάλλον και βασίζεται σε μια περιφερειακά διαφοροποιημένη προσέγγιση ανάλογα με το επίπεδο της ρύπανσης από θρεπτικές ουσίες και τον τύπο του εδάφους. Ωστόσο, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία διενεργήθηκε στο πλαίσιο της προετοιμασίας του 7ου προγράμματος δράσης κατά της νιτρορύπανσης από την επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή προς τις ολλανδικές αρχές (Commissie van Deskundigen Meststoffenwet), διαπίστωσε ότι τα δυνητικά αποτελέσματα του προγράμματος δράσης δεν θα επαρκούσαν για την επίτευξη των στόχων όσον αφορά την ποιότητα των υδάτων. Στις 25 Φεβρουαρίου 2022 οι Κάτω Χώρες εξέδωσαν προσθήκη ([10]) στο 7ο πρόγραμμα δράσης κατά της νιτρορύπανσης, που αναφέρεται στο εθνικό πρόγραμμα για τις αγροτικές περιοχές ([11]), το οποίο καθορίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη φύση, τα ύδατα και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αζώτου, με σκοπό την ικανοποίηση των περιβαλλοντικών και κλιματικών απαιτήσεων της Ένωσης. Μέσω της προσθήκης, η ολλανδική κυβέρνηση επιδιώκει να μετατρέψει τις φιλοδοξίες της σε συγκεκριμένα μέτρα που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων για την ποιότητα των υδάτων όσον αφορά τις θρεπτικές ουσίες γεωργικής προέλευσης.

(13) Το 7ο πρόγραμμα δράσης κατά της νιτρορύπανσης 2022–2025 και η προσθήκη αυτού καθορίζουν τις προσπάθειες που απαιτούνται ανά περιφέρεια για την επίτευξη των στόχων ποιότητας των υδάτων όσον αφορά τα νιτρικά ιόντα και τον φώσφορο γεωργικής προέλευσης, όπως ορίζονται στην οδηγία 91/676/ΕΟΚ και στο ολλανδικό σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]). Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων στα υπόγεια ύδατα, οι περιφέρειες Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Centraal zeeklei, Zuidwestelijk zeekleigebied, Westelijk zandgebied χρειάζεται να καταβάλουν μέτριο επίπεδο προσπάθειας για την επίτευξη των στόχων, ενώ οι περιφέρειες Gelderse Vallei, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand, Lössgebied χρειάζεται να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες. Για τις συγκεντρώσεις φωσφόρου στα επιφανειακά ύδατα (ευτροφισμός), οι περιφέρειες Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand, Noordelijk zeekleigebied, Centraal zeeklei, Zuidwestelijk zeekleigebied χρειάζεται να καταβάλουν μέτριο επίπεδο προσπάθειας για την επίτευξη των στόχων, ενώ οι περιφέρειες Gelderse Vallei, Lössgebied, Westelijk Zeeklei, Westelijk veengebied, Westelijk zandgebied χρειάζεται να καταβάλουν σημαντικές προσπάθειες. Τα στοιχεία αυτά συνάδουν με τα δεδομένα που υπέβαλαν οι Κάτω Χώρες βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

(14) Οι Κάτω Χώρες θα θεσπίσουν νέο χαρακτηρισμό των περιοχών που έχουν υποστεί ρύπανση από νιτρικά ιόντα και φώσφορο γεωργικής προέλευσης («περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες»), ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις λεκάνες απορροής για τα σημεία παρακολούθησης των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων, που παρουσιάζουν μέση νιτρορύπανση ή περιστασιακά περιστατικά νιτρορύπανσης, που διατρέχουν κίνδυνο ρύπανσης και παρουσιάζουν ανοδικές τάσεις, καθώς και σημεία παρακολούθησης που παρουσιάζουν ευτροφισμό ή διατρέχουν κίνδυνο ευτροφισμού. Ο χαρακτηρισμός θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τις αποφάσεις στις υποθέσεις C-221/03 ([13]) και C-543/16 ([14]). Εάν δεν έχει οριστεί νέος χαρακτηρισμός έως την 1η Ιανουαρίου 2024, όλες οι περιοχές στις οποίες απαιτείται μέτριο ή σημαντικό επίπεδο προσπάθειας θα χαρακτηριστούν περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες.

([9]) Πρωτότυπος τίτλος «7e Nederlandse Actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022-2025)».

([10]) Πρωτότυπος τίτλος «Addendum op het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn».

([11]) Nationaal Programma Landelijk Gebied.

([12]) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

([13]) Απόφαση του Δικαστηρίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2005, C-221/03, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου του Βελγίου, ECLI:EU:C:2005:573.

([14]) Απόφαση του Δικαστηρίου, της 21ης Ιουνίου 2018, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, C-543/16, ECLI:EU:C:2018:481.

(15) Το παρόν αίτημα παρέκκλισης θα πρέπει να εξεταστεί στο ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά ζητήματα διαχείρισης θρεπτικών ουσιών, ιδίως όσον αφορά τους σκοπούς και τους στόχους των οδηγιών 2000/60/ΕΚ, 2006/118/ΕΚ ([15]) και 2008/56/ΕΚ ([16]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το αυξημένο επίπεδο φιλοδοξίας του κανονισμού για τον επιμερισμό των προσπαθειών ([17]) και το στρατηγικό σχέδιο των Κάτω Χωρών για την ΚΓΠ ([18]), καθώς και όσον αφορά τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας σχετικά με τη ρύπανση από θρεπτικές ουσίες. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θέτει στόχους για την Ένωση όσον αφορά τη μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών και τον περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου άλλων από το CO_2, δηλαδή του μεθανίου και του υποξειδίου του αζώτου, σημαντικές πηγές των οποίων είναι η λίπανση και το ζωικό κεφάλαιο. Ειδικότερα, η Ένωση έχει δεσμευτεί, στο πλαίσιο της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» ([19]) και του σχεδίου δράσης για μηδενική ρύπανση ([20]), να μειώσει τις απώλειες θρεπτικών ουσιών κατά 50 % το 2030, με αποτέλεσμα τη μείωση κατά 20 % των λιπασμάτων και τη διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους, και να μειώσει κατά 25 % τις περιοχές οικοσυστημάτων της ΕΕ όπου μετρώνται φορτία εναπόθεσης αζώτου πάνω από το κρίσιμο επίπεδο, στις οποίες η ατμοσφαιρική ρύπανση απειλεί τη βιοποικιλότητα.

(16) Στην αρχική πρόταση για το εθνικό πρόγραμμα για τις αγροτικές περιοχές, της 10ης Ιουνίου 2022 ([21]), η ολλανδική κυβέρνηση επισημαίνει ότι «Στις περιοχές τυρφώνων, στις περιοχές Natura 2000, στις περιοχές προστασίας των υπόγειων υδάτων, στα ευάλωτα υδατορεύματα και στις ζώνες προστασίας γύρω από τους τόπους Natura 2000 εντοπίζονται οι μεγαλύτερες προκλήσεις. Στις εν λόγω περιοχές, οι γεωργοκτηνοτρόφοι θα έχουν περισσότερους περιορισμούς στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα ή λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης. Στις περιπτώσεις αυτές, η εκτατικοποίηση της γεωργίας είναι η καταλληλότερη οδός». Υπάρχει επίσης «δέσμευση για τη δημιουργία μεταβατικών περιοχών γύρω από τους τόπους Natura 2000». «Μεταβατικές περιοχές (ζώνες προστασίας) γύρω από τις περιοχές Natura 2000 είναι οι περιοχές που γειτνιάζουν με τόπους Natura 2000, οι οποίες συμβάλλουν στην αποκατάσταση του συστήματος με σκοπό τη διατήρηση και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας στον εκάστοτε τόπο Natura 2000».

(17) Η Επιτροπή εξέτασε το ολλανδικό αίτημα παρέκκλισης λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις και τους στόχους της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ και την πείρα από τις προηγούμενες αποφάσεις παρέκκλισης, υπό το πρίσμα του 7ου προγράμματος δράσης κατά της νιτρορύπανσης και της προσθήκης του. Εξέτασε επίσης τις τάσεις μεταβολής της ποιότητας των υδάτων και έλαβε υπόψη τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να διασφαλιστεί μια προβλέψιμη μεταβατική περίοδος παρέκκλισης μέγιστης διάρκειας 4 ετών για τους γεωργοκτηνοτρόφους εκμεταλλεύσεων λειμώνων, έως ότου οι προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις, όπως ορίζονται στην προσθήκη, ενσωματωθούν πλήρως στο ολλανδικό δίκαιο, και η εν λόγω περίοδος παρέκκλισης να συνοδέψει τη σταδιακή εφαρμογή των νέων μεταρρυθμίσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η επίτευξη των στόχων της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ απαιτεί την τήρηση αυστηρών πρόσθετων όρων από τις Κάτω Χώρες, ιδίως, αλλά όχι μόνο, στις περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες. Η ζητούμενη παρέκκλιση θα πρέπει να στηρίζει τη μεταρρυθμιστική πορεία που ορίζεται στην προσθήκη και στο εθνικό πρόγραμμα για τις αγροτικές περιοχές.

(18) Η παρέκκλιση που χορηγείται με την παρούσα απόφαση δεν θίγει τις υποχρεώσεις των Κάτω Χωρών όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([22]) και της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-293/17 ([23]), ιδίως όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, και όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της οδηγίας 2008/56/ΕΚ και δεν αποκλείει την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις εν λόγω οδηγίες.

([15]) Οδηγία 2006/118/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση (ΕΕ L 372 της 27.12.2006, σ. 19).

([16]) Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

([17]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΟJ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

([18]) SWD(2020) 93 final — Ανάλυση των συνδέσμων μεταξύ της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και της πράσινης συμφωνίας· SWD(2020) 388 final — Συστάσεις της Επιτροπής για το στρατηγικό σχέδιο των Κάτω Χωρών για την ΚΓΠ. SWD(2020) 388 final.

([19]) «Από το αγρόκτημα στο πιάτο — Μια στρατηγική για ένα δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον σύστημα τροφίμων» [COM(2020) 381 final].

([20]) COM(2021) 400 final.

([21]) Πρωτότυπος τίτλος «Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied — 10 Juni 2022».

([22]) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

([23]) Υπόθεση C-293/17 Coöperatie Mobilisation for the Environment και Vereniging Leefmilieu (ECLI:EU:C:2018:882).

(19) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η έγκριση πρόσθετων ποσοτήτων κοπριάς ανά εκτάριο ετησίως δεν καθυστερεί ούτε θέτει σε κίνδυνο τις απαιτήσεις άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης όταν η ρύπανση από άζωτο και φώσφορο θα μπορούσε να αποτελέσει εμπόδιο στην επίτευξη των στόχων των εν λόγω πράξεων. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται εθνικές άδειες για παρεκκλίσεις σε μεμονωμένους γεωργοκτηνοτρόφους εντός περιοχών προστασίας υπόγειων υδάτων και περιοχών Natura 2000 ή εντός των ζωνών προστασίας γύρω από περιοχές Natura 2000, όπως αυτές ορίζονται στο ολλανδικό εθνικό πρόγραμμα για τις αγροτικές περιοχές, και το μέγεθος των οποίων θα προσδιοριστεί το 2023.

(20) Στις Κάτω Χώρες, η πυκνότητα του ζωικού κεφαλαίου παραμένει πολύ υψηλή· το 2016 ήταν η υψηλότερη στην Ένωση, σχεδόν πέντε φορές υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ένωσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβίβασαν οι Κάτω Χώρες, κατά την περίοδο 2019–2021 το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου μειώθηκε κατά 2,5 % ενώ ο αριθμός των βοοειδών αυξήθηκε.

(21) Δεν θα πρέπει να σημειωθεί υπέρβαση της συνολικής παραγωγής κοπριάς του 2020. Το εν λόγω ανώτατο όριο για τη μέγιστη παραγωγή κοπριάς πρόκειται να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία την 1η Ιανουαρίου 2024. Επιπλέον, η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος για τις αγροτικές περιοχές θα πρέπει να οδηγήσει σε σταδιακή μείωση της παραγωγής κοπριάς έως τη λήξη ισχύος της ισχύουσας απόφασης.

(22) Ιδιαίτερα στις περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες, είναι αναγκαίο να συμπληρωθεί το 7ο πρόγραμμα δράσης κατά της νιτρορύπανσης και η προσθήκη του με ειδικά μέτρα αναγνωρισμένης αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των θρεπτικών ουσιών σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης και τη μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών στα υπόγεια ύδατα και στα γλυκά ύδατα.

(23) Οι Κάτω Χώρες θέσπισαν ενισχυμένη στρατηγική επιβολής της νομοθεσίας για την ενίσχυση της πρόληψης της απάτης κατά την εφαρμογή της πολιτικής τους για την κοπριά. Η εν λόγω στρατηγική εφαρμόστηκε κατά τα έτη 2020–2021, ωστόσο παρουσίασε ορισμένες καθυστερήσεις, μεταξύ άλλων λόγω της πανδημίας COVID. Η εφαρμογή της στρατηγικής στους κύριους άξονες δράσης της πρέπει να συνεχιστεί αποτελεσματικά και να επεκταθεί σε άλλες περιφέρειες όπου η ανεξάρτητη εκτίμηση δείχνει σημαντικό κίνδυνο σκόπιμης μη συμμόρφωσης με τους κανόνες για τη διαχείριση της κοπριάς. Η μεταβατική περίοδος για τις προγραμματισμένες γεωργικές μεταρρυθμίσεις θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε αύξηση της απάτης και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι θα πρέπει να ενταθούν.

(24) Η χορήγηση αδειών σε μεμονωμένους γεωργοκτηνοτρόφους υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις που έχουν ως στόχο να διασφαλίζεται ότι η λίπανση σε επίπεδο εκμετάλλευσης βασίζεται στις ανάγκες των καλλιεργειών και να προλαμβάνονται οι απώλειες αζώτου και φωσφορικών αλάτων στα ύδατα. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα πρέπει να προστεθούν στα μέτρα που εφαρμόζονται ήδη μέσω του 7ου προγράμματος δράσης κατά της νιτρορύπανσης και της προσθήκης του.

(25) Οι Κάτω Χώρες οφείλουν να εφαρμόσουν όλα τα μέτρα που ορίζονται στο παράρτημα III της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([24]) για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας. Η έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ όσον αφορά τις εκπομπές αέριων αζωτούχων ενώσεων ([25]) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, σε ορισμένες περιφέρειες με υψηλή πυκνότητα εκτρεφόμενων ζώων, η παρέκκλιση μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερες εκπομπές αερίων. Επομένως, θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας, μεταξύ των οποίων και τεχνικές διασποράς με χαμηλές εκπομπές, σε συνδυασμό, όταν χρειάζεται, με καθορισμό μέγιστης θερμοκρασίας στην οποία μπορεί να διασπείρεται η κοπριά και με αυστηρή υποχρέωση άμεσης ενσωμάτωσης της κοπριάς/υδαρούς κοπριάς στο έδαφος κατά τη διασπορά σε αγρούς.

([24]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

([25]) Ο αντίκτυπος της οδηγίας για τα νιτρικά ιόντα στις εκπομπές αέριων αζωτούχων ενώσεων, Αποτελέσματα των μέτρων του προγράμματος δράσης κατά της νιτρορύπανσης στις εκπομπές αέριων αζωτούχων ενώσεων, σύμβαση ENV.B.1/ETU/2010/0009.

(26) Οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 4 της παρούσας απόφασης θεωρείται ότι αποτελούν την εκδοχή των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης όπως καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο κατά την έννοια των άρθρων 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]), και οι όροι που προβλέπονται στα άρθρα 5 έως 9 της παρούσας απόφασης θεωρείται ότι αποτελούν, για τις οντότητες που ωφελούνται από παρεκκλίσεις, την εκδοχή των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης όπως καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο κατά την έννοια των άρθρων 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

(27) Οι Κάτω Χώρες πρέπει να συμμορφωθούν με τους στόχους για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τις απορροφήσεις από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030. Η μετατροπή της χρήσης γης από λειμώνα σε αρόσιμη γη θα οδηγούσε σε αύξηση των εκπομπών άνθρακα του εδάφους και θα παρεμπόδιζε τη συμμόρφωση με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27]).

(28) Η οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]) ορίζει γενικούς κανόνες που αποσκοπούν στη δημιουργία της υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ένωση, για τους σκοπούς των ενωσιακών περιβαλλοντικών πολιτικών, καθώς και των ενωσιακών πολιτικών ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον. Κατά περίπτωση, οι χωρικές πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης θα πρέπει να συνάδουν με τις διατάξεις που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Επιπροσθέτως, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να βελτιωθεί η συνοχή των δεδομένων, οι Κάτω Χώρες, κατά τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, θα πρέπει, όπου αρμόζει, να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου το οποίο δημιουργήθηκε από τις Κάτω Χώρες σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]).

(29) Η παρούσα απόφαση θα παύσει να ισχύει στις 31 Δεκεμβρίου 2025.

(30) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για τη νιτρορύπανση, η οποία συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Παρέκκλιση

Η παρέκκλιση την οποία ζήτησαν οι Κάτω Χώρες με επιστολή τους της 25ης Φεβρουαρίου 2022, με στόχο να επιτραπεί η διασπορά στην ξηρά μεγαλύτερης ποσότητας αζώτου από κοπριά ζώων βοσκής από εκείνη που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙΙ παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο πρώτη περίοδος της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, εγκρίνεται ως μεταβατικό μέτρο που θα συνοδεύει τις μεταρρυθμίσεις του τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στις Κάτω Χώρες προκειμένου να ικανοποιηθούν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές απαιτήσεις της ΕΕ όσον αφορά τις εκπομπές αζώτου (συμπεριλαμβανομένης της αμμωνίας) και τις θρεπτικές ουσίες στα ύδατα (συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ), και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης (ΕΕ) αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1).

([28]) Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (ΕΕ L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

([29]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της παρέκκλισης

Η παρέκκλιση ισχύει για τις εκμεταλλεύσεις λειμώνων για τις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «εκμετάλλευση λειμώνων»: κάθε εκμετάλλευση στην οποία τουλάχιστον 80 % των διαθέσιμων εκτάσεων για διασπορά κοπριάς είναι λειμώνες·

2) «ζώα βοσκής»: βοοειδή (εξαιρουμένων των μόσχων), αιγοπρόβατα, άλογα, γαϊδούρια, ελάφια και βουβάλια·

3) «έδαφος της εκμετάλλευσης»: η έκταση που τελεί υπό καθεστώς ιδιοκτησίας, ενοικίασης ή διαχείρισης εκ μέρους γεωργοκτηνοτρόφου βάσει γραπτού χωριστού συμβολαίου, για την οποία ο γεωργοκτηνοτρόφος φέρει την άμεση διαχειριστική ευθύνη·

4) «λειμώνας»: μόνιμος λειμώνας ή προσωρινός λειμώνας που διατηρείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των πέντε ετών·

5) «σχέδιο λίπανσης»: ο εκ των προτέρων υπολογισμός όσον αφορά την προβλεπόμενη χρήση και τη διαθεσιμότητα θρεπτικών στοιχείων·

6) «λογαριασμός λίπανσης»: το ισοζύγιο θρεπτικών στοιχείων με βάση την πραγματική χρήση και την πρόσληψη θρεπτικών στοιχείων·

7) «μητρώο λίπανσης»: ηλεκτρονικό σύστημα μέσω του οποίου οι γεωργοκτηνοτρόφοι υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές χρήσεις θρεπτικών στοιχείων και τη διαχείριση της κοπριάς·

8) «νότια και κεντρικά αμμώδη εδάφη»: εδάφη τα οποία αναφέρονται ως νότια αμμώδη εδάφη και κεντρικά αμμώδη εδάφη στην ολλανδική νομοθεσία, άρθρο 1 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού του νόμου για τα λιπάσματα ([30])·

9) «εδάφη ασβεστούχου πηλού»: εδάφη τα οποία αναφέρονται ως εδάφη ασβεστούχου πηλού (loess) στην ολλανδική νομοθεσία, άρθρο 1 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού του νόμου για τα λιπάσματα·

10) «θρεπτικές ουσίες»: το άζωτο και τα φωσφορικά άλατα.

Άρθρο 4

Γενικοί όροι για την παρέκκλιση

Η παρέκκλιση χορηγείται υπό τους ακόλουθους όρους:

1) Έως την 1η Ιανουαρίου 2024 το αργότερο, οι Κάτω Χώρες θα έχουν αναπτύξει νέο χαρακτηρισμό, καθώς και νέο χάρτη, των περιοχών που έχουν υποστεί ρύπανση από νιτρικά ιόντα και φώσφορο γεωργικής προέλευσης (στο εξής: περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες), ο οποίος θα περιλαμβάνει όλες τις λεκάνες απορροής για τα σημεία παρακολούθησης των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων που παρουσιάζουν μέση νιτρορύπανση ή περιστασιακά περιστατικά νιτρορύπανσης, που διατρέχουν κίνδυνο ρύπανσης και αυξανόμενες τάσεις μεταβολής, καθώς και σημεία παρακολούθησης που παρουσιάζουν ευτροφισμό ή διατρέχουν κίνδυνο ευτροφισμού.

   Ως μεταβατικό μέτρο και έως ότου τεθεί σε ισχύ ο νέος χαρακτηρισμός, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2024, οι περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες καλύπτουν τα νότια και κεντρικά αμμώδη εδάφη και τα εδάφη ασβεστούχου πηλού, καθώς και, από την 1η Ιανουαρίου 2023, τις λεκάνες απορροής που ορίζονται από τα περιφερειακά υδατικά συστήματα και χαρακτηρίζονται περιοχές ανεπαρκείς σε θρεπτικές ουσίες (κακές, ελλιπείς και μέτριες) στην εθνική ανάλυση της ποιότητας των υδάτων (2020) ([31]) από τον Οργανισμό Περιβαλλοντικής Αξιολόγησης των Κάτω Χωρών (PBL).

   Από την 1η Ιανουαρίου 2024 καθιερώνεται τελικός χαρακτηρισμός και χάρτης των περιοχών που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον τις περιοχές που χαρακτηρίστηκαν το 2023, καθώς και κάθε άλλη πρόσθετη περιοχή όπου η συμβολή της γεωργίας στη ρύπανση από θρεπτικές ουσίες είναι σημαντική, δηλαδή άνω του 19 % του συνολικού φορτίου θρεπτικών ουσιών.

([30]) Πρωτότυπος τίτλος «Uitvoeringsregeling Meststoffenwet».
([31]) https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

Σε περίπτωση που ο τελικός χαρακτηρισμός και ο χάρτης των περιοχών που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2024, χρησιμοποιείται ο χαρακτηρισμός που προβλέπεται στο 7ο πρόγραμμα δράσης κατά της νιτρορύπανσης και στην προσθήκη του, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις περιοχές στις οποίες απαιτείται μέτριο ή σημαντικό επίπεδο προσπάθειας για την επίτευξη των στόχων ποιότητας των υδάτων όσον αφορά τις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων και φωσφόρου, όπως ορίζονται στην οδηγία 91/676/ΕΟΚ και στο ολλανδικό σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

2) Οι Κάτω Χώρες παρακολουθούν την παραγόμενη ποσότητα κοπριάς και διασφαλίζουν ότι η παραγωγή κοπριάς σε εθνικό επίπεδο, τόσο ως προς το άζωτο όσο και ως προς τα φωσφορικά άλατα, δεν υπερβαίνει τα 489,4 εκατομμύρια kg αζώτου και τα 150,7 εκατομμύρια kg φωσφορικών αλάτων (ποσότητα που παρήχθη το 2020) και ότι, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στην προσθήκη, η παραγόμενη ποσότητα κοπριάς μειώνεται σταδιακά και το 2025 δεν υπερβαίνει τα 440 εκατομμύρια kg αζώτου και τα 135 εκατομμύρια kg φωσφορικών αλάτων.

3) Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι Κάτω Χώρες δεν χορηγούν άδειες για παρεκκλίσεις, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 της παρούσας απόφασης, εντός των περιοχών Natura 2000 που καθορίζονται σύμφωνα με την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([32]) και την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, ούτε, από την 1η Ιανουαρίου 2024, σε ζώνες προστασίας κοντά σε τόπους Natura 2000, όπως ορίζονται από το εθνικό πρόγραμμα για τις αγροτικές περιοχές, για τις οποίες σημειώνεται υπέρβαση του κρίσιμου φορτίου εναπόθεσης αζώτου.

4) Από την 1η Ιανουαρίου 2023 οι Κάτω Χώρες δεν χορηγούν άδειες για παρεκκλίσεις, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 της παρούσας απόφασης, σε περιοχές προστασίας υπόγειων υδάτων. Σε περιοχές όπου τα υπόγεια ύδατα έχουν ρυπανθεί από νιτρικά ιόντα, έως την 1η Ιανουαρίου 2024 τίθεται σε εφαρμογή δέσμη υποχρεωτικών μέτρων για τη μείωση των φορτίων θρεπτικών ουσιών στις περιοχές προστασίας των υπόγειων υδάτων.

5) Οι Κάτω Χώρες θέτουν σε εφαρμογή τα ακόλουθα μέτρα:

α) Από τον Ιανουάριο του 2023, όλες οι εκμεταλλεύσεις καταρτίζουν ετήσιο σχέδιο λίπανσης πριν από την καλλιεργητική περίοδο. Στο εν λόγω σχέδιο λίπανσης περιγράφονται η αμειψισπορά στο έδαφος της εκμετάλλευσης και η προγραμματισμένη διασπορά κοπριάς και άλλων αζωτούχων και φωσφορικών λιπασμάτων.

β) Έως την 1η Ιανουαρίου 2024 καθιερώνεται ηλεκτρονικό μητρώο λιπασμάτων για την καταγραφή της διασποράς ανόργανων λιπασμάτων και της παραγωγής και διασποράς κοπριάς στο έδαφος. Έως την 1η Ιανουαρίου 2025 ξεκινά η χρήση του ηλεκτρονικού μητρώου από όλες τις εκμεταλλεύσεις. Οι ολλανδικές αρχές παρακολουθούν και αναλύουν τη δοσολογία διασποράς λιπασμάτων και παρέχουν συμβουλές στους γεωργούς σχετικά με τις μεθόδους μείωσης της συνολικής δοσολογίας διασποράς.

γ) Ζώνες ανάσχεσης σε γεωργικές εκτάσεις κατά μήκος υδατορευμάτων, στις οποίες απαγορεύεται η λίπανση. Αυτό ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2023 για όλα τα υδατορεύματα σε αγροτεμάχια που βρίσκονται στις Κάτω Χώρες. Οι ζώνες ανάσχεσης ρυθμίζονται ως εξής:

i) ζώνες ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον 5 μέτρων κατά μήκος οικολογικά ευάλωτων ρυακιών και συστημάτων επιφανειακών υδάτων, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ·

ii) ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον 3 μέτρων κατά μήκος όλων των άλλων υδατορευμάτων σε γεωργικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των τάφρων.

Τα ως άνω ελάχιστα πλάτη, σε περιοχές με σημαντικές τάφρους αποστράγγισης και άρδευσης, μπορούν να προσαρμοστούν ως εξής:

— ζώνη ανάσχεσης πλάτους 3 μέτρων κατά μήκος συστημάτων επιφανειακών υδάτων, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ, όπου η συνολική έκταση μιας ζώνης ανάσχεσης πλάτους 5 μέτρων, σε επίπεδο αγροτεμαχίου, θα κάλυπτε πάνω από το 4 % του αγροτεμαχίου. Όταν η συνολική έκταση, σε επίπεδο αγροτεμαχίου, μιας ζώνης ανάσχεσης πλάτους 3 μέτρων κατά μήκος συστημάτων επιφανειακών υδάτων, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ, τα οποία δεν υπερβαίνουν τα 10 μέτρα, θα κάλυπτε περισσότερο από το 4 % του αγροτεμαχίου, η ζώνη ανάσχεσης μπορεί να μειωθεί σε 1 μέτρο·

— ζώνη ανάσχεσης πλάτους 1 μέτρου κατά μήκος όλων των άλλων υδατορευμάτων σε γεωργικές περιοχές όπου η συνολική έκταση μιας ζώνης ανάσχεσης πλάτους 3 μέτρων, σε επίπεδο αγροτεμαχίου, θα κάλυπτε πάνω από το 4 % του αγροτεμαχίου. Όταν η συνολική έκταση μιας ζώνης ανάσχεσης πλάτους 1 μέτρου, σε επίπεδο αγροτεμαχίου, θα κάλυπτε περισσότερο από το 4 % του αγροτεμαχίου, η ζώνη ανάσχεσης μπορεί να μειωθεί σε 0,5 μέτρα·

iii) ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον 1 μέτρου κατά μήκος υδατορευμάτων που ξηραίνονται το καλοκαίρι (τα εν λόγω υδατορεύματα είναι ξηρά κατά την περίοδο από την 1η Απριλίου έως την 1η Οκτωβρίου τουλάχιστον).

([32]) Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

δ) Στις περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες, ισχύει ο ακόλουθος όρος: το συνολικό ποσοστό λίπανσης από οργανικά και χημικά λιπάσματα μειώνεται σταδιακά, ώστε τα ποσοστά να είναι κατά 20 % χαμηλότερα την 1η Ιανουαρίου 2025 σε σύγκριση με τα ποσοστά που δημοσιεύονται στο παράρτημα του 7ου προγράμματος δράσης κατά της νιτρορύπανσης. Εάν η προγραμματισμένη αναθεώρηση των κανόνων λίπανσης καθορίζει χαμηλότερες τιμές, αυτές υπερισχύουν.

6) Οι Κάτω Χώρες συνεχίζουν την εφαρμογή της ενισχυμένης στρατηγικής επιβολής, με βάση την πείρα από την εφαρμογή του άρθρου 4 σημείο 3) της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1073. Η ενισχυμένη στρατηγική επιβολής της νομοθεσίας περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο, τα ακόλουθα στοιχεία:

α) συνεχιζόμενη ανεξάρτητη εκτίμηση κινδύνου των περιπτώσεων απάτης και εντοπισμό των περιοχών και των φορέων διαχείρισης κοπριάς που εμφανίζουν υψηλότερο κίνδυνο σκόπιμης μη συμμόρφωσης με τους εθνικούς κανόνες για την κοπριά, οι οποίοι καθορίζονται από τον εκτελεστικό κανονισμό του νόμου για τα λιπάσματα ([33]), το διάταγμα για τη χρήση λιπασμάτων ([34]) και το διάταγμα για τις δραστηριότητες περιβαλλοντικής διαχείρισης ([35]) όσον αφορά τις ζώνες χωρίς καλλιέργειες, ή θεσπίζονται δυνάμει αυτών·

β) συνέχιση της εφαρμογής της ενισχυμένης επιβολής της νομοθεσίας στις περιοχές De Peel, Gelderse Vallei και Twente, οι οποίες αναγνωρίζονται ως περιοχές υψηλού κινδύνου για σκόπιμη μη συμμόρφωση με τους εθνικούς κανόνες για την κοπριά· η ενισχυμένη στρατηγική επιβολής της νομοθεσίας θα επεκταθεί σταδιακά πριν από το τέλος του 2025 σε όλες τις άλλες περιφέρειες για τις οποίες η εκτίμηση δείχνει ότι βρίσκονται σε περιοχή υψηλού κινδύνου, με βάση την πείρα και τις βέλτιστες πρακτικές που έχουν αποκτηθεί·

γ) ειδική εστίαση της στρατηγικής επιβολής της νομοθεσίας σε παράγοντες υψηλού κινδύνου στην αξιακή αλυσίδα της κοπριάς, συμπεριλαμβανομένων των μεσαζόντων και των φορέων ταυτόχρονης χώνευσης σε όλες τις περιφέρειες·

δ) αυτοματοποιημένο σύστημα λογοδοσίας σε πραγματικό χρόνο για τη μεταφορά κοπριάς από την 1η Ιανουαρίου 2023·

ε) συνέχιση της ενίσχυσης της ικανότητας για επιθεωρήσεις και ελέγχους που να ισοδυναμούν τουλάχιστον με το 40 % της απαιτούμενης ικανότητας για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις των αδειοδοτημένων εκμεταλλεύσεων λειμώνων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, συμπεριλαμβανομένων τυχαίων ελέγχων, και καλύτερη στόχευση της εν λόγω ικανότητας στις περιοχές υψηλού κινδύνου ως προς τον χειρισμό και τη διαχείριση της κοπριάς·

στ) ατομική επιθεώρηση τουλάχιστον του 5,5 % των εκμεταλλεύσεων εκτροφής χοίρων ετησίως.

Άρθρο 5

Αιτήσεις αδειοδότησης

1. Οι γεωργοκτηνοτρόφοι εκμεταλλεύσεων λειμώνων μπορούν να υποβάλουν στην αρμόδια αρχή αίτηση ετήσιας άδειας για τη διασπορά μεγαλύτερης ποσότητας κοπριάς ζώων βοσκής, συμπεριλαμβανομένης της κοπριάς που απεκκρίνεται από τα ίδια τα ζώα, η οποία αντιστοιχεί στην ποσότητα κοπριάς ανά εκτάριο ετησίως που περιέχει:

α) για το 2022, έως 230 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες και έως 250 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως στις υπόλοιπες περιοχές·

β) για το 2023, έως 220 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες και έως 240 kg αζώτου ανά εκτάριο στις υπόλοιπες περιοχές·

γ) για το 2024, έως 210 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες και έως 230 kg αζώτου ανά εκτάριο στις υπόλοιπες περιοχές·

δ) για το 2025, έως 190 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες και έως 200 kg αζώτου ανά εκτάριο στις υπόλοιπες περιοχές·

ε) μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2025, έως 170 kg αζώτου ανά εκτάριο ετησίως σε όλες τις περιοχές.

([33]) Πρωτότυπος τίτλος «Uitvoeringsregeling Meststoffenwet».
([34]) Πρωτότυπος τίτλος «Besluit gebruik meststoffen».
([35]) Πρωτότυπος τίτλος «Activiteitenbesluit milieubeheer».

2. Μαζί με την αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι αιτούντες υποβάλλουν γραπτή δήλωση που αναφέρει ότι πληρούν τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9 και αποδέχονται ότι η διασπορά, καθώς και το σχέδιο λίπανσης και ο λογαριασμός λίπανσης που αναφέρονται στο άρθρο 7, μπορούν να υποβληθούν σε επιθεώρηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 6

Χορήγηση αδειών

Οι άδειες σε εκμεταλλεύσεις λειμώνων για τη διασπορά μεγαλύτερης ποσότητας κοπριάς ζώων βοσκής, συμπεριλαμβανομένης της κοπριάς που απεκκρίνεται από τα ίδια τα ζώα, χορηγούνται υπό τους όρους που καθορίζονται στα άρθρα 7, 8 και 9.

Άρθρο 7

'Οροι σχετικά με τη διασπορά κοπριάς και άλλων λιπασμάτων σε εκμεταλλεύσεις λειμώνων για τις οποίες ισχύει παρέκκλιση

1. Η ποσότητα κοπριάς από ζώα βοσκής που διασπείρεται κάθε χρόνο στο έδαφος σε εκμεταλλεύσεις λειμώνων, συμπεριλαμβανομένης της κοπριάς που απεκκρίνεται από τα ίδια τα ζώα, δεν υπερβαίνει τις ποσότητες που καθορίζονται στο άρθρο 5.

2. Στην εκμετάλλευση λειμώνων δεν χρησιμοποιούνται φωσφορικά άλατα από χημικά λιπάσματα.

3. Η εκμετάλλευση λειμώνων καταρτίζει σχέδιο λίπανσης το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου. Το σχέδιο περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1073. Το σχέδιο λίπανσης αναθεωρείται το αργότερο εντός επτά ημερών από τυχόν αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές στην εκμετάλλευση λειμώνων.

4. Η εκμετάλλευση λειμώνων τηρεί λογαριασμό λίπανσης για κάθε ημερολογιακό έτος. Ο εν λόγω λογαριασμός υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή έως την 31η Μαρτίου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Ο λογαριασμός λίπανσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τις καλλιεργούμενες εκτάσεις·

β) τον αριθμό και την κατηγορία των εκτρεφόμενων ζώων·

γ) την παραγωγή κοπριάς ανά ζώο·

δ) την ποσότητα των λιπασμάτων που εισάγει η εκμετάλλευση λειμώνων·

ε) την ποσότητα της κοπριάς που παραδίδεται σε συμβαλλομένους και, ως εκ τούτου, δεν χρησιμοποιείται στην εκμετάλλευση λειμώνων, καθώς και τα ονόματα των εν λόγω συμβαλλομένων.

5. Η εκμετάλλευση λειμώνων διενεργεί ανάλυση του αζώτου και του φωσφόρου στο έδαφος, τουλάχιστον ανά τετραετία για κάθε ομοιογενή περιοχή της εκμετάλλευσης, όσον αφορά την αμειψισπορά και τα χαρακτηριστικά του εδάφους. Απαιτείται κατ' ελάχιστο μία ανάλυση ανά πέντε εκτάρια γης. Με βάση την ανάλυση αυτή, εφαρμόζονται το σχέδιο λίπανσης της εκμετάλλευσης και διορθωτικά μέτρα.

6. Όταν οι λειμώνες οργώνονται για ανανέωση λειμώνων, ο κανόνας για τη διασπορά αζώτου μειώνεται κατά 50 kg αζώτου ανά εκτάριο μετά τις 31 Μαΐου κάθε ημερολογιακού έτους. Όταν οι λειμώνες οργώνονται για την καλλιέργεια αραβοσίτου, ο κανόνας για τη διασπορά αζώτου για τον αραβόσιτο μειώνεται κατά 65 kg αζώτου ανά εκτάριο.

7. Όταν στην αμειψισπορά περιλαμβάνονται ψυχανθή ή άλλα φυτά που δεσμεύουν ατμοσφαιρικό άζωτο, η προσθήκη λιπασμάτων μειώνεται αναλόγως.

8. Δεν διασπείρεται κοπριά το φθινόπωρο, πριν από την καλλιέργεια χόρτου.

Άρθρο 8

'Οροι σχετικά με τη διαχείριση γης σε εκμεταλλεύσεις λειμώνων για τις οποίες ισχύει παρέκκλιση

1. Σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες, μετά τον αραβόσιτο καλλιεργείται χόρτο ή άλλες καλλιέργειες που εξασφαλίζουν εδαφοκάλυψη κατά τη χειμερινή περίοδο.

2. Οι ενδιάμεσες καλλιέργειες δεν οργώνονται πριν από την 1η Φεβρουαρίου.

3. Σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες, το χόρτο οργώνεται μόνο την άνοιξη, με εξαίρεση:

α) την ανανέωση λειμώνων, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου·

β) τη φύτευση βολβών λουλουδιών, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο.

4. Σε όλους τους τύπους εδάφους, αμέσως μετά το όργωμα των εκτάσεων χόρτου ακολουθεί καλλιέργεια με μεγάλες ανάγκες σε άζωτο και η λίπανση βασίζεται σε ανάλυση του εδάφους για το ανόργανο άζωτο και άλλες παραμέτρους που παρέχουν τη δυνατότητα να υπολογιστεί η ελευθέρωση αζώτου λόγω της αποδόμησης της οργανικής ύλης στο έδαφος.

Άρθρο 9

'Οροι όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας για τη μείωση των εναποθέσεων θρεπτικών στοιχείων και στο νερό

1. Σε εκμεταλλεύσεις λειμώνων που έχουν αδειοδοτηθεί δυνάμει του άρθρου 6 εφαρμόζονται τα εξής:

α) η υδαρής κοπριά διασπείρεται με αβαθή έγχυση στις εκμεταλλεύσεις λειμώνων σε αμμώδη εδάφη και σε εδάφη ασβεστούχου πηλού·

β) η υδαρής κοπριά διασπείρεται με αβαθή έγχυση στις εκμεταλλεύσεις λειμώνων σε αργιλώδη και τυρφώδη εδάφη, με ρυμουλκούμενο άροτρο-διασκορπιστή υδαρούς κοπριάς σε αραίωση 2:1 με νερό, ή με ρυμουλκούμενο εγχυτήρα·

γ) η υδαρής κοπριά δεν διασπείρεται με ρυμουλκούμενο άροτρο-διασκορπιστή όταν η εξωτερική θερμοκρασία είναι 20 °C ή υψηλότερη·

δ) η υδαρής κοπριά διασπείρεται σε αρόσιμες γαίες με έγχυση ή ενσωματώνεται άμεσα στο έδαφος μετά τη διασπορά σε ένα και μόνο πέρασμα·

ε) η στερεή κοπριά ενσωματώνεται άμεσα στο έδαφος μετά τη διασπορά σε δύο περάσματα το μέγιστο.

2. Οι Κάτω Χώρες παρέχουν κατάρτιση σχετικά με τα μέτρα μείωσης των εκπομπών αμμωνίας σε όλους τους γεωργοκτηνοτρόφους εκμεταλλεύσεων λειμώνων που λαμβάνουν άδεια. Η πρώτη κατάρτιση παρέχεται πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 10

Παρακολούθηση

1. Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι σχεδιάζονται χάρτες που αναφέρουν τα ποσοστά των ακόλουθων στοιχείων:

α) των αδειοδοτημένων εκμεταλλεύσεων λειμώνων σε κάθε δήμο·

β) των αδειοδοτημένων ζώων σε κάθε δήμο·

γ) των αδειοδοτημένων γεωργικών εκτάσεων σε κάθε δήμο.

Οι εν λόγω χάρτες επικαιροποιούνται κάθε χρόνο.

2. Οι αρμόδιες αρχές δημιουργούν και διατηρούν σε λειτουργία δίκτυο παρακολούθησης για τη λήψη δειγμάτων των εδαφικών υδάτων, των υδατορευμάτων, των υπόγειων υδάτων μικρού βάθους και των υδάτων αποστράγγισης σε σταθμούς παρακολούθησης που βρίσκονται σε αδειοδοτημένες εκμεταλλεύσεις λειμώνων. Το εν λόγω δίκτυο παρακολούθησης παρέχει δεδομένα σχετικά με τη συγκέντρωση νιτρικών και φωσφορικών ιόντων στα ύδατα που εξέρχονται από τη ζώνη του ριζικού συστήματος και εισέρχονται στο σύστημα των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων.

3. Το δίκτυο παρακολούθησης περιλαμβάνει τουλάχιστον 300 αδειοδοτημένες εκμεταλλεύσεις και είναι αντιπροσωπευτικό κάθε κατηγορίας εδάφους (αργιλώδη, τυρφώδη, αμμώδη και αμμώδη ασβεστούχου πηλού), καθώς και του επιπέδου ρύπανσης, των πρακτικών λίπανσης και της αμειψισποράς. Η σύνθεση του δικτύου παρακολούθησης δεν τροποποιείται κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

4. Οι αρμόδιες αρχές παρακολουθούν τα εξής:

α) τα ύδατα της ζώνης του ριζικού συστήματος, τα επιφανειακά ύδατα και τα υπόγεια ύδατα·

β) την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων ποιότητας των υδάτων όσον αφορά τις συγκεντρώσεις νιτρικών και φωσφορικών ιόντων, όπως ορίζονται στην οδηγία 91/676/ΕΟΚ και στο ολλανδικό σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ σε περιοχές που έχουν ρυπανθεί από θρεπτικές ουσίες.

5. Οι Κάτω Χώρες υποβάλλουν στην Επιτροπή δεδομένα σχετικά με τις συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων στα επιφανειακά και τα υπόγεια ύδατα και σχετικά με τη συγκέντρωση φωσφορικών ιόντων και την τροφική κατάσταση των επιφανειακών υδάτων, τόσο υπό συνθήκες παρέκκλισης όσο και χωρίς παρέκκλιση.

Άρθρο 11

Έλεγχοι και επιθεωρήσεις

1. Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν διοικητικούς ελέγχους για όλες τις αιτήσεις αδειοδότησης, με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 7, 8 και 9. Σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι οι όροι δεν πληρούνται, οι αρμόδιες αρχές απορρίπτουν την αίτηση και ο αιτών ενημερώνεται για τους λόγους της απόρριψης.

Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν διοικητικούς ελέγχους σε ποσοστό τουλάχιστον 5 % των αδειοδοτημένων εκμεταλλεύσεων λειμώνων όσον αφορά τη χρήση γης, τον αριθμό των εκτρεφόμενων ζώων και την παραγωγή κοπριάς.

2. Οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν πρόγραμμα επιτόπιων επιθεωρήσεων σε αδειοδοτημένες εκμεταλλεύσεις λειμώνων με βάση την ανάλυση κινδύνου και με την κατάλληλη συχνότητα. Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων των προηγούμενων ετών, τα αποτελέσματα των γενικών τυχαίων ελέγχων της νομοθεσίας για τη μεταφορά της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ στο εθνικό δίκαιο, και κάθε άλλη πληροφορία που ενδέχεται να υποδηλώνει μη συμμόρφωση με τους όρους των άρθρων 7, 8 και 9 της παρούσας απόφασης.

Επιτόπιες επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται τουλάχιστον στο 5 % των αδειοδοτημένων εκμεταλλεύσεων λειμώνων με σκοπό την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 7, 8 και 9. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις συμπληρώνονται από τις επιθεωρήσεις και τους ελέγχους που αναφέρονται στο άρθρο 4 σημείο 6).

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε έτους ότι μια αδειοδοτημένη εκμετάλλευση λειμώνων δεν πληρούσε τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 7, 8 και 9, ο κάτοχος της άδειας υφίσταται κυρώσεις σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και δεν είναι επιλέξιμος για χορήγηση άδειας το επόμενο έτος.

4. Επιβάλλεται να εκχωρηθούν στις αρμόδιες αρχές οι αναγκαίες εξουσίες και τα απαραίτητα μέσα για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τους όρους άδειας που χορηγείται βάσει της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 12

Υποβολή στοιχείων

1. Οι αρμόδιες αρχές υποβάλλουν κάθε χρόνο, έως τις 30 Ιουνίου το αργότερο, έκθεση στην Επιτροπή με τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) στοιχεία σχετικά με τη λίπανση σε όλες τις εκμεταλλεύσεις λειμώνων που έχουν αδειοδοτηθεί δυνάμει του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις αποδόσεις και τους τύπους εδαφών·

β) τις τάσεις μεταβολής του αριθμού των εκτρεφόμενων ζώων για κάθε κατηγορία ζώων στις Κάτω Χώρες και στις αδειοδοτημένες εκμεταλλεύσεις λειμώνων·

γ) τις τάσεις μεταβολής της εθνικής παραγωγής κοπριάς όσον αφορά τη συγκέντρωση αζώτου και φωσφορικών αλάτων στην κοπριά·

δ) την εφαρμογή των γενικών όρων του άρθρου 4·

ε) τους χάρτες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1·

στ) τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των υπόγειων και των επιφανειακών υδάτων, όσον αφορά τις συγκεντρώσεις νιτρικών και φωσφορικών ιόντων και τον ευτροφισμό, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τις τάσεις μεταβολής της ποιότητας των υδάτων, τόσο υπό συνθήκες παρέκκλισης όσο και χωρίς παρέκκλιση, καθώς και τις επιπτώσεις των παρεκκλίσεων στην ποιότητα των υδάτων, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 4 και 5·

ζ) την αξιολόγηση, βάσει των ελέγχων που διενεργούνται σε επίπεδο εκμετάλλευσης, του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται οι όροι για τις άδειες που ορίζονται στα άρθρα 7, 8 και 9, και πληροφορίες σχετικά με τις μη συμμορφούμενες εκμεταλλεύσεις, με βάση τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων και επιθεωρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 11·

η) την εφαρμογή της ενισχυμένης στρατηγικής επιβολής της νομοθεσίας που αναφέρεται στο άρθρο 4, με ειδική υποβολή στοιχείων για καθένα από τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4 σημείο 6).

2. Τα χωρικά δεδομένα που περιέχονται στην έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συμμορφώνονται, κατά περίπτωση, με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/2/ΕΚ. Κατά τη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων, οι Κάτω Χώρες χρησιμοποιούν, όπου αρμόζει, τις πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου το οποίο θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

Άρθρο 13

Περίοδος εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Άρθρο 14

Αποδέκτης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 30 Σεπτεμβρίου 2022.

Για την Επιτροπή
Virginijus SINKEVIČIUS
Μέλος της Επιτροπής